



GRATISPRINSIPPET OG INNSAMLINGSAKSJONER

Dette skrivet tar for seg viktigheten av å bevare gratisprinsippet i innsamlingsaksjoner på skolene i Stavanger kommune. KFU har fått flere henvendelser av foreldre ved ulike skoler som er misfornøyd med måten aksjonene legges fram på, og vi ønsker derfor at det blir tatt en gjennomgang av disse rutinene. Samtidig vet vi at mange skoler allerede gjør en god jobb med dette, og oppfordrer dem til å dele hvordan de har løst det. Vi legger også ved noen eksempler her på hvordan det kan gjennomføres.

For det første vil vi uttrykke vår støtte til de mange flotte innsamlingsaksjonene som arrangeres på skolene i samarbeid med ulike frivillighetsorganisasjoner. Slike aksjoner gir elevene verdifull læring om ulike levekår både i Norge og i andre deler av verden, samtidig som de bidrar til å fremme viktige verdier som medmenneskelighet, deling og omsorg. Vi mener at dette er erfaringer som er viktige for elevenes utvikling, både som enkeltmennesker og samfunnsborgere.

Samtidig vil vi understreke viktigheten av å bevare gratisprinsippet som ligger til grunn for norsk skole. Alle elever har rett til en opplæring som ikke medfører kostnader for dem eller deres foresatte. Dette prinsippet må også gjelde i forbindelse med innsamlingsaksjoner.

Vi har merket oss at enkelte skoler for eksempel har innført ordninger som innebærer at elevene skal utføre arbeid hjemme, hvor foresatte må betale en fast sum for arbeidet, for eksempel 300 kroner eller mer. Andre skoler har valg å holde arrangementer på ettermiddagstid, og krever både oppmøteplikt og billettavgift fra elevene, hvor billett avgiften er innsamlingen til aksjonen. Selv om intensjonen bak dette er god, og vi anerkjenner verdien av at elevene bidrar aktivt, er det viktig å sikre at det ikke legges noe press på foresatte om å gi et bestemt beløp eller i det hele tatt bidra økonomisk. Det må være fullt ut frivillig.

Vi anbefaler at skolene finner måter å organisere slike aksjoner på som ikke trosser gratisprinsippet eller skaper følelse av økonomisk press hos noen. Eksempler på måter aksjonen kan arrangeres for å ivareta dette kan være:

1. **Åpen dag:** elever og foresatte inviteres til åpen skole på ettermiddagstid, hvor hver klasse har ulike poster/aktiviteter/kafé/kunst & håndverk prosjekt rundt på skolen. Sett opp ett system med bonger som betalingsmetode, og alle elevene får et sett med bonger gratis, så kan man kjøpe flere om ønskelig. Betaling er dermed ikke et krav og fullstendig valgfritt, og det er en fin måte å skape fellesskap og samhold på skolen, samt mellom skole og hjem. Husk å heng opp plakater med Vipps nummer til innsamlingsorganisasjonen rundt omkring slik at de som ønsker kan vippse om ønskelig. Et tips er at skolen, FAU og elevrådet samarbeider om dette prosjektet.
2. **Sponsorløp:** Skolen holder et løpe-arrangement i skoletiden hvor elevene skal løpe en oppsatt runde på f.eks. 500 meter rundt skolen. Foreldre og/eller andre (besteforeldre, nabo, lokalt næringsliv etc) kan sponsre elevene med et valgfritt beløp for hver runde som tilbakelegges. Noen organisasjoner, for eksempel Hei Verden, hjelper med digitalt oppsett av betalinger.



3. **Arbeidsdag:** Elevene kan jobbe enten hjemme eller avtale med lokalt næringsliv om å «ansette» ungdom for å jobbe en dag, men da mot valgfritt beløp! Viktig å ikke sette et minimumsbeløp, men å gjøre det tydelig at beløpet for arbeidet er valgfritt.
4. **Bøsseaksjoner, innsamling av pant og loddsalg** er andre måter å samle inn penger på som ikke legger press på foreldre.

Vi håper at dette kan formidles videre til skolene, slik at vi kan fortsette å ha flotte og lærerike aksjoner som gir elevene innsikt og empati, uten å legge økonomisk press på foreldre.

16.september 2024,

Kommunalt Foreldreutvalg i Stavanger